

માનસિક-શારીરિક રીતે અશક્ત બાળકોને આજીવન કુટુંબ પેન્શ આપવા અંગે..

ગુજરાત રાજ્ય સરકાર, નાણાં વિભાગ
ઠરાવ ક્રમાંક : નવત-૧૨૬૯-૧૧૬૦-પી,
સચિવાલય, ગાંધીનગર તા. ૬-૧૦-૧૯૯૯

- સંદર્ભ :-**(૧) નાણાં વિભાગનો ઠરાવ ક્રમાંક : એફપીએસી-૧૦૭૧-૪,તા.૧-૭-૭૨
(૨) નાણાં વિભાગનો ઠરાવ ક્રમાંક : એનવીટી-૧૩૮૭-જીઓઆઈ-૧૨-પી-૧,
તા.૬-૭-૯૯
(૩) નાણાં વિભાગનો ઠરાવ ક્રમાંક : એનવીટી-૧૩૮૭-જીઓઆઈ-૨-૫,
તા.૬-૭-૯૯
(૪) નાણાં વિભાગનો ઠરાવ ક્રમાંક : એનવીટી-૧૩૮૫-૧૨૦-પી,તા.૨૨-૨-૯૬
(૫) નાણાં વિભાગનો ઠરાવ ક્રમાંક : એનવીટી-૧૩૮૫-૧૨૦-પી,તા.૨૪-૬-૯૭
(૬) નાણાં વિભાગનો ઠરાવ ક્રમાંક : પીજીઆર-૧૦૯૮-૭-એમ,તા.૨૦-૧-૯૮

ઠરાવ : આમુખમાં દર્શાવેલ નાણાં વિભાગના તા.૬-૭-૯૯ ના ઠરાવથી નિવૃત્ત સરકારી કર્મચારી(પેન્શનરો) ના માનસિક-શારીરિક રીતે અશક્ત બાળકોને આજીવન કુટુંબ પેન્શનનો લાભ આપવાની યોજના અમલમાં મૂકવામાં આવે છે. ત્યારબાદ તેમાં વખતોવખત સુધારાઓ પણ કરવામાં આવ્યા છે. હાલની જોગવાઈઓ મુજબ આવા માનસિક-શારીરિક રીતે અશક્ત બાળકોને કુટુંબ પેન્શનના લાભો આપવા માટે પેન્શનરના પેન્શન પેમેન્ટ ઓર્ડરમાં જે તે પેન્શન તથા તેના પતિ / પત્ની એટલે કે આવા બાળકનાં માતા-પિતા બંને મૃત્યુ પામે ત્યારબાદ, તેના બાળકને કુટુંબ પેન્શનનો લાભ મેળવવામાં પારાવાર મુશ્કેલીઓ અનુભવવી પડે છે. આવા સંજોગોમાં માનસિક-શારીરિક રીતે અશક્ત એવાં જે બાળકોને કાયમી કુટુંબ પેન્શનનો લાભ મળવાપાત્ર છે. તેનાં નામો પેન્શ તથા તેના પતિ/પત્ની એટલે કે બાળકના માતા પિતાની હયાતીમાં જ દાખલ થઈ જાય તો આવા બાળકને પડતી મુશ્કેલીઓ નિવારી શકાય છે.

સરકારશ્રીએ ઉપરોક્ત પરિપ્રેક્ષ્યમાં, આવાં માનસિક અને શારીરિક રીતે અશક્ત બાળકો પ્રત્યે સહાનુભૂતિ દાખવીને કાળજીપૂર્વકની વિચારણાને અંતે હાલની પ્રવર્તમાન જોગવાઈઓમાં નીચે મુજબના વહીવટી ફેરફારો કરવાનું ઠરાવેલ છે.

(૧) હાલમાં પેન્શન મેળવતાં પેન્શનરોનાં જે બાળકો તરીકે આજીવન કુટુંબ પેન્શન મેળવવાને પાત્ર બને છે. તેવા બાળકોનાં નામ પેન્શન ઓર્ડર (પી.પી.ઓ.)માં દાખલ કરવા માટે સંબંધિત પેન્શનરે આ ઠરાવની સાથે સામેલ પરિશિષ્ટ-૧ માં જણાવેલ નમૂના મુજબ ત્રણ નકલમાં મેળવ્યા બાદ તેમાં દર્શાવેલ વિગતોની ચકાસણી કરીને અરજીની બે નકલ અધિકૃત કરીને તથા આ સામેલ પરિશિષ્ટ-૨ માં જણાવેલ નમૂના મુજબ જરૂરી વિગતો ભરીને પેન્શનર જે તિજોરીમાંથી

પેન્શન મેળવતા હોય તે તિજોરી કચેરીને મોકલી આપવાની રહેશે, એટલે કે પેન્શનરને અરજીને પ્રમાણિત કરીને (બે નકલોમાં) પરિશિષ્ટ-૨ મુજબની વિગતો ભરીને જે તે કચેરીએ સંબંધિત જિલ્લા તિજોરી કચેરીને આ વિગતો મોકલી આપવાની રહેશે.

તિજોરી અધિકારીએ જે તે કચેરી તરફથી મળેલ અરજીના આધારે આ અંગે સરકારશ્રી ના કરવામાં આવેલા વખતો વખત આદેશો પ્રમાણે ચકાસણ કરી, આજીવન કુટુંબ પેન્શનનો લાભ મળવાપાત્ર બાળકનું નામ દાખલ કરવા અને યથા સમયે પ્રસંગ ઉપસ્થિત થયે પેન્શનનું ચુકવણું કરવાની કાર્યવાહી કરવાની રહેશે. તેમજ તિજોરી અધિકારીશ્રીએ આવુ નામ દાખલ કર્યાની વિગતો પરિશિષ્ટ-૧ અને ૨ ની નકલ સાથે નિયામકશ્રી, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડની કચેરીમાં આજીવન કુટુંબ પેન્શન મળવાપાત્ર વ્યક્તિનુ નામ દાખલ કર્યાની જાણ કરવાની રહેશે. નિયામકશ્રી, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડની કચેરીએ આ અંગેની જરૂરી નોંધ પેન્શનરી પેન્શન ફાઈલ રહેશે.

હવે પછી કર્મચારીઓ નિવૃત્ત થયા હોય અને તેઓના કુટુંબના સભ્યો પૈકી જો કોઈ બાળક માનસિક/ શારીરિક રીતે અશક્ય હોય અને આજીવન કુટુંબ પેન્શન નો લાભ મળવાપાત્ર હોય તો તેવા કુટુંબના તમામ સભ્યોનાં નામ સહિત હાલના પેન્શનપેપર્સના સેટમાં જન્મતારીખ અને પેન્શનર સાથેના સંબંધ સાથેની વિગતો સહિત પેન્શનપેપર્સ મોકલનાર કચેરીએ તે પ્રમાણિત કરી નિયામકશ્રી, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડની કચેરીમાં પેન્શન મંજૂરી અર્થે મોકલનાર પાત્ર સભ્યો ની વિગતો કે જેમાં આજીવન કુટુંબપેન્શન મળવાપાત્ર થતુ હોય તેવા માનસિક/ શારીરિક અશક્ત બાળકોના નામ સહિતની વિગતો હવે પછી મંજૂર કરવામાં આવતા પેપર્સમાં દર્શાવવાની રહેશે.

આ યોજના હેઠળનો લાભ ખાસ હુકમની મંજૂર કરવામાં આવતા પેન્શન કેસો જેવા કે, પરવશી પેન્શન, ખાનગી, ખાસ પેન્શન અથવા કુટુંબ પેન્શન મેળવતા પેન્શનરોનાં કુટુંબના બાળકો ને મળવાપાત્ર થશે નહિ.

ઉપર પેરા (૩) માં જણાવેલ સૂચનાઓનો અમલ તા.૧-૧૦-૯૯ પછી નિવૃત્ત થનાર કર્મચારીઓના કિસ્સામાં થાય તે જોવા તમામ વહીવટી વિભાગો/ ખાતાના વડાઓ/ કચેરીઓના વડાઓને આથી જણાવવામાં આવે છે.

ગુજરાત રાજ્યપાલશ્રી હુકમથી અને તેમના નામે,

સહી, શામજી પટેલ
સંયુક્ત સચિવ, નાણા વિભાગ

તા. ૧-૪-૨૦૦૫ થી દાખલ કરવામાં આવતી નવી નક્કી કરેલ વર્ધિત પેન્શનયોજના અંગે..

ગુજરાત સરકાર, નાણાં વિભાગ, ઠરાવ ક્રમાંક :નપન-૨૦૦૩-જીઓઆઈ-૧૦-પી
સચિવાલય, ગાંધીનગર તા. ૧૮-૩-૨૦૦૫

કેન્દ્ર સરકારની સેવાઓમાં નવી ભરતી થનાર ઉમેદવાર માટે વર્ધિત પેન્શન પદ્ધતિ તરીકે ઓળખાતા એક નવા માળખાને દાખલ કરવા માટે સંસદમાં અને ૨૦૦૩-૦૪ ના બજેટમાં જાહેરાત થયેલ તેના અમલ માટેના એક પગલાં તરીકે ભારત સરકારે સશસ્ત્ર દળો સિવાય પોતાના કર્મચારી ઓ માટે તા. ૧-૧-૨૦૦૪ ની અસરથી એક નવી નક્કી કરેલ વર્ધિત પેન્શન પદ્ધતિ દાખલ કરી છે. આ પદ્ધતિના અમલ માટે વિગતવાર નિયમો અને વિનિમયો ઘડવાની બાકી હોવાથી ભારત સરકારે તે હેતુ માટે વચગાળાની પદ્ધતિ પણ ઘડી છે.

૨.૦ ભારત સરકારની ઉક્ત નવી નક્કી કરેલ વર્ધિત પેન્શન પદ્ધતિ હેઠળ રાજ્ય સરકારની સેવાઓમાં જોડાનાર તથા સરકારના બોર્ડ/ કોર્પોરેશન હેઠળ નિમાનાર કર્મચારીઓ, સહાયક અનુદાન મેળવતી સંસ્થાઓ કે જ્યાં હાલ પેન્શન યોજના અમલમાં છે એવી તમામ સંસ્થાની શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક જગ્યા પર ભરતી પામનાર કર્મચારીઓને આવરી લેવાના પ્રશ્ન છેલ્લા થોડા સમયથી સરકારની વિચારણા હેઠળ હતો.

પુખ્ત વિચારણાને અંતે, આ નવી નક્કી કરેલ વર્ધિત પેન્શન પદ્ધતિ તા. ૧-૪-૨૦૦૫ થી અમલી બનાવવાનું નક્કી કરવામાં આવેલ હોઈ, તા. ૧-૪-૨૦૦૫ ના રોજ અથવા ત્યારબાદ નવી નિમણૂંક પામનાર નીચે દર્શાવેલ કર્મચારીઓને આ નવી નક્કી કરેલ વર્ધિત પેન્શન યોજના લાગુ પડશે. :

૧. તા. ૧-૪-૨૦૦૫ ના રોજ કે ત્યારબાદ નિમણૂંક પામતા તમામ સરકારી તથા પંચાયતના કર્મચારીઓ,

૨. રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓ સમકક્ષ નિમણૂંક પામતા તમામ સરકારી તથા પંચાયતના કર્મચારીઓ / કોર્પોરેશનમાં નિમાનાર કર્મચારીઓ તથા પેન્શન યોજના લાગુ પડતી હોય તેવી સહાયક અનુદાન મેળવતી સંસ્થામાં તા. ૧-૪-૨૦૦૫ ના રોજ કે ત્યારબાદ નિમણૂંક પામનાર તમામ શૈક્ષણિક તેમજ બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓ.

૩. રાજ્ય સરકાર ધ્વારા અમલમાં મૂકાયેલ માસિક ઉચ્ચક પગાર નીતી અન્વયે નિમણૂંક પામેલ તથા હવે પછી નિમણૂંક પામનાર કર્મચારીઓ કે જેઓ તા. ૧-૪-૨૦૦૫ કે તે પછી નિયમિત પગારધોરણમાં નિમણૂંક પામે તેવા કર્મચારીઓ.

૪. રાજ્ય સરકારના શિક્ષણ વિભાગ હેઠળની વિદ્યા સહાયક તેમજ શિક્ષણ સહાયકની યોજના હેઠળ નિમણૂક પામેલ કે પામનાર શૈક્ષણિક તેમજ બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓ તેમજ તે યોજના હેઠળ નિમાયેલ પરંતુ તા.૧-૪-૨૦૦૫ પછી નિયમિત પગાર ધોરણમાં પગાર મેળવનાર શૈક્ષણિક તેમજ બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓ.

૩.૦ વખતો વખત સુધારેલા મુંબઈ સામાન્ય ભવિષ્યનિધિ ભંડોળ નિયમો અને ઉપર ફકરા-૨ માં ઉલ્લેખ કરેલ છે તેવા નવી ભરતી થયેલા/ ભરતી થનાર કર્મચારીઓને લાગુ પડશે નહીં.

૪.૦ ફકરા ૨.૦ માં ઉલ્લેખ છે તેવા નવા ભરતી થયેલા તેમ જ ભરતી થનાર કર્મચારીઓને હવે ગુજરાત મૂલકી સેવાઓ (પેન્શન) નિયમો-૨૦૦૨ હેઠળ મળવાપાત્ર નિવૃત્તિ લાભો મળવાપાત્ર થશે નહિ.

૫.૦ નીચે જણાવેલ નિયમો તેમ જ અન્ય સંબંધિત નિયમોમાં જરૂરી સુધારાઓની કાર્યવાહી અલગ રીતે હાથ ધરાશે :

૧. મુંબઈ સામાન્ય ભવિષ્યનિધિ ભંડોળ નિયમો
૨. ગુજરાત મૂલકી સેવાઓ (પેન્શન) નિયમો-૨૦૦૨
૩. અન્ય જે કોઈ નિયમો/ ઠરાવોમાં જરૂરી હોય તે.

૬.૦ નવી વર્ધિત પેન્શન પદ્ધતિ માટેના ફાળાની વસુલાત કર્મચારી સેવામાં જોડાય તે મહિના પછીના મહિનાના પગારમાંથી શરૂ થશે. દા.ત. એપ્રિલ-૨૦૦૫ માસમાં નિમણૂક પામેલ કર્મચારીના પહેલી જૂન-૨૦૦૫ ના રોજ મળનારા મે માસના પગારમાંથી પોતાનો ફાળો કપાવી પદ્ધતિમાં પોતાનો હિસ્સો આપશે.

૭.૦ આ ઠરાવમાં સમાવિષ્ટ નિર્ણયના અમલ માટે અલગ અલગ વિગતવાર હુકમો, માર્ગદર્શક સૂચનાઓ અને તે માટે અપનાવવાની હિસાબી પદ્ધતિ અંગેની સૂચનાઓ અલગથી બહાર પાડવામાં આવશે.

૮.૦ રાજ્ય સરકારની આ નવી વર્ધિત પદ્ધતિની મુખ્ય વિશેષતાઓ, જોગવાઈઓ આ ઠરાવના પરિશિષ્ટ તરીકે જોડી છે.

ગુજરાત રાજ્યના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે,

સહી. પી.કે. પૂજારી
સચિવ(આર્થિક બાબતો), નાણાં વિભાગ

તા.૧-૪-૨૦૦૫ થી દાખલ કરવામાં આવતી નવી નક્કી કરેલ વર્ધિત પેન્શનયોજના અંગે..

સરકારના નાણાં વિભાગના ઠરાવ ક્રમાંક :નપન-૨૦૦૩-જીઓઆઈ-૧૦-પી તા. ૧૮-૩-૨૦૦૫ નુ પરિશિષ્ટ નવી નક્કી કરેલ વર્ધિત પેન્શન યોજનાની મુખ્ય વિશેષતાઓ, જોગવાઈઓ :

(૧) નવી પેન્શન યોજના પૂર્વ નિશ્ચિત ફાળા પર આધારિત રહેશે.

આ યોજના હેઠળનું ફંડ કેન્દ્ર હસ્તકની પેન્શન ફંડ રેગ્યુલેટરી ડેવલપમેન્ટ ઓથોરીટી ની માર્ગદર્શકા આધારિત રાજ્ય સરકાર નક્કી કરે તે મુજબ નિયમિત થશે.

(૨) તા.૧-૪-૨૦૦૫ થી દાખલ કરવામાં આવતી નવી નક્કી કરેલ વર્ધિત પેન્શન યોજના નીચે જણાવેલ કર્મચારીઓને ફરજિયાતપણે લાગુ પડશે.

૧. તા.૧-૪-૨૦૦૫ ના રોજ કે ત્યારબાદ નિમણૂક પામતા તમામ સરકારી/ પંચાયત કર્મચારીઓ

૨. રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓ સમકક્ષ નિવૃત્તિ લાભો મેળવવા માટે હાલ પાત્રતા ધરાવે છે તેવા બોર્ડ કોર્પોરેશનના નિમાનાર કર્મચારીઓ તથા આવી સહાયક અનુદાન મેળવણી સંસ્થામાં તા. ૧-૪-૨૦૦૫ ના રોજ કે ત્યારબાદ નિમણૂક પામનાર તમામ શૈક્ષણિક તેમજ બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓ.

૩. રાજ્ય સરકાર ધ્વારા અમલમાં મૂકાયેલ માસિક ઉચ્ચક પગાર નીતિ અન્વયે નિમણૂક પામેલ તથા હવે પછી નિમણૂક પામનાર કર્મચારીઓ કે જેઓ તા.૧-૪-૨૦૦૫ કે તે પછી નિયમિત પગારઘોરણમાં નિમણૂક પામે તેવા કર્મચારીઓ.

૪. રાજ્ય સરકારના શિક્ષણ વિભાગ હેઠળની વિદ્યા સહાયક તેમજ શિક્ષણ સહાયકની યોજના હેઠળ નિમણૂક પામેલ કે પામનાર શૈક્ષણિક તેમજ બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓ તેમજ તે યોજના હેઠળ નિમાયેલ પરંતુ તા.૧-૪-૨૦૦૫ પછી નિયમિત પગાર ઘોરણમાં પગાર મેળવનાર શૈક્ષણિક તેમજ બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓ.

(૩) કર્મચારી/ અધિકારીને ચુકવાતા મૂળ પગાર અને મોઘવારી - ભથ્થાની ૧૦ ટકા રકમ ફરજિયાત માસિક ફાળા તરીકે ભરવાની રહેશે અને તેટલી જ રકમનો માસિક ફાળો રાજ્ય સરકાર અથવા સંબંધિત સંસ્થા ધ્વારા ભરવામાં આવશે.

(૪) નવી પેન્શન યોજના નિયત ફાળા પર આધારિત છે અને તેના બે સ્તર હશે. સ્તર-૧ અને સ્તર-૨ તા.૧-૪-૨૦૦૫ ના રોજ અથવા ત્યારબાદ નિમણૂક પામતા ઉપર ક્રમ(૨)

માં જણાવેલ કર્મચારીઓ માટે સ્તર-૧ માં ફાળો આપવો ફરજિયાત છે. જ્યારે સ્તર-૨ માં વૈકલ્પિક અને કર્મચારીઓના સ્વવિવેક પર આધારીત છે.

(૫) સ્તર-૧ નો ફાળો અને રોકાણવળતર ન ઉપાડી શકાય તેવા પેન્શન સ્તર-૧ ખાતામાં જમા કરવામાં આવશે. સ્તર-૨ નો ફાળો એક અલગ ખાતામાં રાખવામાં આવશે. જે કર્મચારી ઈચ્છે તો ઉપાડી શકે તેવું ખાતું હશે. સ્તર-૨ ના ખાતામાં ફેરફાર સરકાર કંઈ પણ ફાળો આપશે નહિ.

(૬) ઉપરોક્ત પેન્શન ખાતું ઉપરાંત દરેક વ્યક્તિ સ્વેચ્છાએ ઉપાડી શકાય તેવું સ્વૈચ્છિક સ્તર-૨ ખાતું ખોલાવી શકશે. તા.૧-૪-૨૦૦૫ કે તે પછી નવા ભરતી થનારા કર્મચારીઓ માટે સામાન્ય ભવિષ્યનિધિની યોજના પાછી ખેંચી લેવામાં આવતી હોવાથી આ બીજો વિકલ્પ આપવામાં આવ્યા છે. આ સ્વૈચ્છિક સ્તર-૨ ની અસ્કયામતોની વ્યવસ્થા ક્રમ-૧ માં જણાવેલ પદ્ધતિ પ્રમાણે જ કરવામાં આવશે. તેમ છતાં તે પોતાના બીજા સ્તરના નાણાં સંપૂર્ણ કે આંશિક રીતે ગમે ત્યારે ઉપાડવા માટે સ્વતંત્ર રહેશે. આ સ્વૈચ્છિક સ્તર-૨ ના ખાતામાંથી રકમ ઉપાડવાના કારણે પેન્શનરોકાણ ઘટતું નથી અને તેને કર સંબંધી કોઈ છૂટછાટ મળશે નહીં.

(૭) સ્તર-૧ માં કર્મચારીએ પોતાના મૂળ પગાર તથા મોઘવારી- ભથ્થાની કુલ રકમના ૧૦ ટકા જેટલો ફાળો આપવાનો રહેશે. જે સંબંધિત ઉપાડ અધિકારીશ્રી ધ્વારા તેના પગારબિલમાંથી દર મહિને કાપી લેવામાં આવશે, તેની સામે સરકાર અથવા સંબંધિત સંસ્થા પણ તેટલી જ રકમ જમા કરાવશે.

(૮) પેન્શન પદ્ધતિ સ્તર-૧ માંથી વ્યક્તિ વય નિવૃત્તિ- ઉંમરે પહોંચે ત્યારે કે ત્યાર પછી નીકળી શકે છે.

આ પદ્ધતિ છોડતી વખતે કર્મચારીએ તેની પેન્શન સંપત્તિની ૪૦ ટકા રકમનું (ઈન્સ્યુરન્સ રેગ્યુલેટરી એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ઓથોરિટી ધ્વારા વિનિયમિત જીવન સુરક્ષા કંપની પાસેથી) રોકાણ કરવું ફરજિયાત છે.

આ વાર્ષિક, નિવૃત્ત કર્મચારીને તેના શેષ જીવનમાં તેનાં આશ્રિત માતા-પિતા અને તેના જીવનસાથી ને આજીવન પેન્શન પુરુ પાડશે.

કર્મચારીની બાકીની પેન્શન સંપત્તિ એકસાથે મળશે, જેનો ઉપયોગ સ્વમરજી મુજબ કરવા તે સ્વતંત્ર રહેશે.

કર્મચારી વયનિવૃત્તિ થતાં પહેલાં પણ પેન્શન પધ્ધતિ છોડી શકશે, પરંતુ આવા કિસ્સામાં, પેન્શન સંપત્તિમાંથી ૮૦ ટકા રકમનું રોકાણ વાર્ષિક માં કરવાનું ફરજિયાત રહેશે.

(૯) સ્તર-૨ પધ્ધતિ હમણાં ચાલુ કરવામાં આવશે નહીં.

(૧૦) તા.૧-૪-૨૦૦૫ ના રોજ કે ત્યારબાદ ઉપરોક્ત ક્રમ-૨ માં જણાવેલ કર્મચારીને હાલની પેન્શન યોજનાનો લાભ અને મુંબઈ સામાન્ય ભવિષ્યનિધિની ભંડોળ નિયમો પ્રવર્તમાન જોગવાઈઓનો લાભ મળશે નહીં.

(૧૧) યોજનાના અમલ માટે એક મધ્યસ્થ રેકોર્ડ જાળવતી એજન્સી હશે અને ક્રમ-૨ માં જણાવેલ સરકારી કર્મચારીઓને ત્રણ પ્રકારની યોજનાઓ જેવી કે, બાંધી આવકના સાધનો અને ઈકિવટીમાં રોકાણ પ્રમાણ પર આધારિત વિકલ્પ-ક, ખ અને ગ આપવા માટે પેન્શન ફંડ મેનેજરો હશે. એક સ્વાયત્ત પેન્શન નિધિ વિનિમયન અને વિકાસસત્તાતંત્ર (પી.એફ.આર.ડી.એ.) પેન્શનના બજારનું વિનિમયન અને વિકાસ કરશે.

(વિકલ્પ-ક માં ફંડ જમા રકમનો મોટો હિસ્સો ફિક્સ ઈન્કમ ઈન્સ્ટ્રુમેન્ટમાં તથા થોડો હિસ્સો ઈકિવટીમાં જમા કરવામાં આવશે. વિકલ્પ-ખ માં મોટો હિસ્સો ઈકિવટી રોકાણમાં અને વિકલ્પ-ગ માં ફિક્સ ઈન્કમ તથા ઈકિવટીમાં સરખા હિસ્સે રોકાણ કરશે.)

(૧૨) આવી વૈદ્યાનિક પી.એફ.આર.ડી.એ. સંપૂર્ણપણે કાર્યરત થાય ત્યાં સુધી આ નાણાંની વ્યવસ્થા, હિસાબ વગેરેની કાર્યવાહી વચગાળાની વ્યવસ્થા તરીકે નિયામકશ્રી, પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ દ્વારા કરવામાં આવશે.

(૧૩) કાયમી કેન્દ્રસ્થ રેકોર્ડ જાળવતી એજન્સી અને પેન્શનફંડ મેનેજરોની નિમણૂક થાય અને દરેક વ્યક્તિગત ખાતાં હેઠળ સંચિત જમા રકમ તેમને તબદીલ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે ક્રમ-૨ માં જણાવેલ કર્મચારીએ આપેલ ફાળાની આવી રકમ અને સરકારે અથવા સંસ્થાએ જમા કરાવવાની તેટલી જ રકમ રાજ્ય સરકારના જાહેર ખાતામાં રાખવામાં આવશે. આ વ્યવસ્થા સરકારે જાહેર કર્યા મુજબ માત્ર કામચલાઉ ધોરણે જ રહેશે.

આ જમા થયેલ રકમ ઉપર ૮ ટકા વાર્ષિક વ્યાજ અથવા યથાસમયે નિશ્ચિત થાય તે મુજબનું વ્યાજ આપવામાં આવશે.

(૧૪) ક્રમ-(૨) માં જણાવેલ કર્મચારી સ્તર-૧ ની યોજનામાંથી વય નિવૃત્તિ ઉંમરે પહોંચે ત્યારે અથવા ત્યારબાદ નીકળી જઈ શકે છે. નીકળતી વખતે તેણે પેન્શન સંપત્તિની ૪૦ ટકા

રકમની એક વાર્ષિક (આઈ.આર.ડી.એ. દ્વારા વિનિયમિત જીવન વીમા કંપનીમાંથી) ખરીદવી ફરજિયાત છે. જે કર્મચારી અને તેનાં આશ્રિત માતા-પિતા/ જીવનસાથીને આજીવન પેન્શન પુરુ પાડશે. નિવૃત્ત-વય નિવૃત્તિ વયે પહોંચતા પહેલાં આ યોજનામાંથી નીકળી જતા ક્રમ-(૨) માં જણાવેલ કર્મચારીઓના કિસ્સામાં ફરજિયાત વાર્ષિકીની રકમ પેન્શન સંપત્તિના ૮૦ ટકા રહેશે.

(૧૫) કાયમી કેન્દ્રીય રેકર્ડ જાળવણી એજન્સી તથા પેન્શન મેનેજરની નિમણુક થયેથી એકત્રિત થયેલ રકમ ફંડ મેનેજરને તબદીલ કરવામાં આવશે. આમ છતાં, નિયામકશ્રી પેન્શન અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ કાયમી સ્વરૂપે કર્મચારીના તથા રાજ્ય સરકાર અથવા સંસ્થાના ફાળા અંગેની તેમજ ફંડ મેનેજરને તબદીલ કરાતા ફંડની વિગતોના રેકર્ડની જાળવણીની તથા મધ્યસ્થ રેકર્ડ જાળવણી એજન્સી સાથે સંકલનની કામગીરી બજાવશે.

(૧૬) પત્રક-અ માં દર્શાવેલ બાબતો અંગેની સૂચનાઓ હવે પછીથી બહાર પાડવામાં આવશે.

સહી, પી.કે. પૂજારી
સચિવ (આર્થિક બાબતો) નાણાં વિભાગ.

.....

પેન્શન પ્રક્રિયા

શાળાના વડાએ નિવૃત્તિ તારીખના બે વર્ષ અગાઉ કર્મચારીને બોલાવી અરજી ફોર્મ ભરાવવું,
કર્મચારીએ નીચેની માહિતી/ આધારો આપવા :

- (૧) એનેક્ષર ભાગ ૧ અને ૨ ની માહિતી
- (૨) સંયુક્ત ફોટોગ્રાફ-૩ નકલ
- (૩) સહીના નમુના/ અંગૂઠાના નિશાન-૩ નકલ
- (૪) ઉચ્ચાઈ અને ઓળખની સ્લીપ-બે નકલ
- (૫) કુટુંબપેન્શનની અરજી - એનેક્ષર ૩ ના નમૂનામાં
- (૬) પાસપોર્ટ સાઈઝના ફોટોગ્રાફ નકલ - ૨.
- (૭) પેન્શન વાલીને ચૂકવવું હોય તો વાલીની સહીના નમૂના - ૩ નકલ
- (૮) ડીસી અરજીની અરજી : એનેક્ષર-૪ માં
- (૯) કુટુંબપેન્શન માટે સહીના નમૂના/ અંગૂઠાનું નિશાન

(૧૦) કુટુંબ પેન્શન સંબંધમાં ડેથ સર્ટિફિકેટની નકલ.

(૧૧) જરૂર પડતાં સહી, શાખા કરી આપવા, જરૂરી વિકલ્પ અને બાંહેધરીઓ આપવી.

નોંધ :- પેન્શન પેપરસેટમાં ઉપરોક્ત વિગતોનો સમાવેશ થઈ જાય છે.

(૧) નોકરીની તેમ જ પેન્શનપાત્ર નોકરીની વિગતની નોંધ કરવી.

(૨) પેન્શન કુટુંબપેન્શન ડીસીઅરજીની ગણતરી.

નોંધ : હાલમાં પેન્શનઓથોરિટી ગણતરી.

(૩) જરૂરી પ્રમાણપત્રો દા.ત. નો ડયુ સર્ટિ. નો ઈવંટ સર્ટિ. ખાતાકીય તપાસનુ પ્રમાણપત્ર, બાહેધરી પ્રમાણપત્ર, અનુદાન લેતી સરકાર માન્ય શાખા હોવાનુ પ્રમાણપત્ર, નિયત રેશિયોમાં નિમણૂક અને પગાર અનુદાનમાંથી ચૂકવવાનું પ્રમાણપત્ર વગેરે પૂરા પાડવાં.

નોંધ : મોટાભાગના પ્રમાણપત્રો પેન્શન પેપરસેટમાં છાપેલાં હોય છે.

(૪) નીચેના દસ્તાવેજો જોડવા :

સેવામાંથી, પેન્શનવિકલ્પ, સીપીએફ ફાળાનુ પત્રક અને ફાળો જમા કરાવ્યાનુ ચલન, લાગુ પડે ત્યાં બ્રેક કોન્ડોનના હુકમો, સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિનો કેસ હોય તો તેની મંજૂરી અને નિર્વત કર્યાનો આધાર, બીજા જરૂરી આધારો. તો તેની મંજૂરી અને નિવૃત્ત કર્યાનો આધાર. બીજા જરૂરી આધારો. શાખા એ પેન્શનપેપર્સ જિલ્લાશિક્ષણાધિકારી કચેરીને મોકલવાં. જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી કચેરી નીચે મુજબ કાર્યવાહી કરશે :

(૧) તા. ૧-૬-૮૩ ના ચેકલીસ્ટ મુજબ ચકાસણી કરવી.

(૨) શાખાએ કરેલી ગણતરીની ચકાસણી કરશે.

નોંધ : હવે ગણતરી પેન્શનઓથોરિટી કરે છે.

(૩) જોડાણ(૧) અને (૨) ની વિગતો પ્રમાણિત કરશે.

(૪) સહીના નમૂના/ અંગૂઠાના નિશાન પ્રમાણિત કરશે.

(૫) નોમિનેશનની ખરાઈ કરશે અને તેપ્રમાણિત કરશે.

(૬) પેશગી સંબંધી પ્રમાણપત્ર સામેલ કરશે.

(૭) પેન્શન સમાંતર માગ્યું હોય તો અરજી સામેલ કરાવશે.

(૮) કામચલાઉ પેન્શન/ ગ્રેજ્યુઈટી મંજૂર કર્યા હોય તો તેની નકલો જોડાશે.

(૯) નોમિનેશન પત્રકો સામેલ કરાવશે.

- (૧૦) સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિનો કેસ હોય તો – નોકરીની ખરાઈ નુ પ્રમાણપત્ર, નાણાં વિભાગના તા. ૨૬-૮-૯૧ ના ઠરાવ મુજબનુ પ્રમાણપત્ર, નિવૃત્તિની મંજૂરી અને હુકમની નકલની ચકાસણી, કાલ્પનિક સેવા/ ઈજાફાની ચકાસણી તેમ જ અન્ય પૂર્તિ કરશે.
- (૧૧) મૃત્યુના કિસ્સામાં મૃત્યુ અંગેની નોંધ અને ડુથ સર્ટિફિકેટ જોડેલ છે કે કેમ તે તપાસશે.
- (૧૨) શાળાએ આપેલાં પ્રમાણપત્રો પ્રમાણિત કરશે.
- (૧૩) રજાહિસાબ પ્રમાણિત કરશે.
- (૧૪) પગારબાંધણી બાકી હોય તો પૂર્તતા કરાવશે.
- (૧૫) સેવાપોથી ચકાસણી સાથે જોડાણ, અને તેમાં જરૂરી પ્રમાણપત્રો આપશે. આ કાર્યવાહી બાદ જિલ્લા શિક્ષણાધિકારી પેન્શનપેપર્સ પેન્શન અને પ્રોવિડન્ડ ફંડ નિયામક અને મોકલશે. આચાર્યના કિસ્સામાં પેન્શનપેપર્સ કમિશનરની કચેરી મારફત મોકલશે.

પેન્શનનિયામકશ્રી નીચે મુજબ કાર્યવાહી કરશે. :

- (૧) પેન્શનપેપર્સની ચકાસણી કરશે, પેન્શનપાત્ર નોકરીની મુદત, પેન્શનપાત્ર રકમ અને કઈ તારીખ તે મળવાપાત્ર બને છે તેની પેન્શનપેપર્સમાં નોંધ કરશે.
- (૨) પેન્શન ચુકવણી હુકમ તૈયાર કરશે. સંબંધિતને તેની નકલ મોકલશે.
- (૩) પેન્શનપેપર્સ ખોટાં/ અધૂરાં હોય તો સુધારા/ ખુલાસા માટે પરત મોકલશે.
- (૪) જે નોકરી અંગેનો દાવો સ્વીકાર્યો ન હોય તેની/ કોઈ બાબત નામંજૂર કરી હોય તેની પેપર્સ ઉપર નોંધ કરશે. પેન્શન નિયામક પેન્શનચુકવણીના હુકમની એક નકલ જિલ્લાતિજોરી ને મોકલશે, જિલ્લા કચેરી તાબાની કચેરીને મોકલશે. જિલ્લા કચેરી/ તાબાની કચેરી ઓથોરીટી ઓફ પેમેન્ટ છે.

ઓથોરીટી ઓફ પેમેન્ટ નીચેની કાર્યવાહી કરશે :

- (૧) પેન્શનરને આપવા જોગ પીપીઓની નકલ પેન્શનરને પહોંચાડશે.
- (૨) પેન્શન મંજૂર કર્યાના હુકમની નકલ માંગશે.
- (૩) પીપીઓ ઉપરની સહી/ અંગૂઠાનના નિશાન સાથે પેન્શનરની સહી/ અંગૂઠાનુ નિશાન મેળવી ચકાસણી કરશે.
- (૪) રજિસ્ટરમાં તેમ જ પીપીઓમાં જરૂરી નોંધ કરશે.
- (૫) બિલ/ ચેક ચુકવણું કરવા બેંક ખાતા નંબરની માહિતી મેળવશે, તેની પીપીઓમાં નોંધ કરશે અને પેન્શનની રકમ બેંક મારફત ચુકવશે.

- (૬) પેન્શનરને દર વર્ષ હયાતીની ખરાઈ કરાવવાની રહેશે, હયાતી સુધી પેન્શનરને પેન્શન મળતુ રહેશે.

.....

**“સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તીની પાત્રતા ધરાવે છે” તેવુ પ્રમાણપત્ર આપતા પહેલાં
જે – તે કેસમાં આપવાની માહિતીનુ પત્રક**

.....

અ.નં.	વિગત	ચકાસણી કરેલ તેની વિગત
-------	------	-----------------------

.....

૧	૨	૩
---	---	---

.....

૧. કર્મચારીનુ નામ :
૨. શાળાનુ નામ :
૩. જન્મ તારીખ :
૪. નોકરીમાં દાખલ તારીખ :
૫. પેન્શન વિકલ્પ તારીખ :
૬. સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ માંગ્યા તારીખ :
૭. કુલ નોકરીનો સમય :
૮. કુલ નોકરીમાંથી બાદ કરવાનો સમય :
  - (અ) તાલીમનો સમય
  - (બ) બ્રેકનો સમય
  - (ક) ૩૬ માસ કરતાં વધુ બિનપગાર રજા
  - (ડ) પાર્ટટાઈમ નોકરી
  - (ઈ) તા. ૧-૫-૬૦ પછીની મુંબઈ રાજ્યની નોકરી કુલ.....
૯. યોખ્ખી પેન્શનપાત્ર નોકરી
૧૦. બીજી સર્વિસ છે ?
  - (અ) સંસ્થાનુ નામ

- (બ) દાખલ તારીખ
૧૧. ૨૦ વર્ષથી વધુ અને ૨૫ વર્ષથી ઓછી નોકરી થાય છે ?
૧૨. ૨૫ વર્ષથી વધારે નોકરી થાય છે ?
- (અ) અસલ ચલન છે ?
- (બ) સી.પી.એફ. પત્રક છે ?
- (ક) સંસ્થા ફાળો તિજોરીમાં જમા કરાવ્યાની તારીખ ?
- (ડ) ૦૬૬ સદરે જમા થઈ છે ?
૧૪. માન્ય શાળાની નોકરીનું પ્રમાણપત્ર
૧૫. રેશિયા પ્રમાણેના શિક્ષક હતા તેનું પ્રમાણપત્ર.
૧૬. ૩૬ માસ કરતાં વધારે બિનપગારી રજાઓ ભોગવી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર.
૧૭. સરકારી અનુદાનમાંથી પગાર ચૂકવ્યો છે તેવું પ્રમાણપત્ર છે. ?
૧૮. રક્ષિત શિક્ષક હોય તો તેનું પ્રમાણપત્ર છે ?
૧૯. કર્મચારીની (અ) અરજીની તારીખ
- (બ) સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિની તારીખ
- (ક) ત્રણ માસની નોટિસનો સમય પૂરો થયો છે ?
૨૦. નોકરીનો વૃતાંત મોકલી આપેલ છે ?
૨૧. અસલ સેવાપોથી મોકલી આપેલ છે ?
૨૨. સેવાપોથીની ચકાસણી કરતાં બધુ બરાબર જણાય છે ?
૨૩. જુનિયર આસિસ્ટન્ટ એકઝામિનર ધ્વારા પગાર ફિક્ષેસન થયેલ છે ?
૨૪. પ્રાથમિક શાળાની નોકરીમાં પી.એફ. માં જોડાયાની તારીખ .....

આચાર્ય

કર્મચારીની સહી

ઉપરોક્ત હકીકતે શ્રી.....ની ૨૦ વર્ષથી વધુ અથવા ૨૫ વર્ષથી વધુ ચોખ્ખી પેન્શનપાત્ર નોકરી થતી હોવાથી તેમની માંગણી પ્રમાણે તારીખ..... થી અથવા તે તારીખ પછી સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિના પેન્શન ઉપર ઉતરવાની તેઓ પાત્રતા ધરાવે છે તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે છે.

ઓડિટર

અધિક્ષક

હિસાબી અધિકારી

સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ

(૧) ૨૫ વર્ષની નોકરી પછી :

નાણાં વિભાગના ઉપરોક્ત તા. ૮-૧૦-૭૦ ના ઠરાવ મુજબ ૨૫ વર્ષ કે તેથી વધુ પેન્શનપાત્ર નોકરી પૂરી કર્યા પછી ઓછામાં ઓછા ૩ મહિનાની નોટિસ આપીને પરવાનગી મળ્યા પછી સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ લઈ શકાય. આ જોગવાઈ મુજબ પેન્શનપાત્ર નોકરીમાં ૫ વર્ષનો ઉમેરો કરી આપવામાં આવે છે. આ ઉમેરો નિયમ મુજબની કુલ ૩૩ વર્ષની પેન્શનપાત્ર નોકરી તેમજ કર્મચારી વયમર્યાદામાંથી નિવૃત્ત થયો હોય તેના કરતાં વધવો જોઈએ નહિ. બીજી રીતે જોઈએ તો નીચે પ્રમાણેની ગણતરીમાં જે વહેલુ આવે ત્યાં સુધીની કાલ્પનિક નોકરી ઉમેરવી.

(૧) ૫૮ વર્ષની પુરી વય (૨) ૩૩ વર્ષની પૂરી નોકરી (૩) નિવૃત્તિમાં ૫ વર્ષનો ઉમેરો. ઉપર પ્રમાણેનો કાલ્પનિક નોકરીમાં ઉમેરો કરતાં કાલ્પનિક ઈજાફો ઉમેરીને પેન્શનપાત્ર ગણવાનો રહે. આ કાલ્પનિક વધારાની નોકરીમાં જો લાયકી આડ ઓળંગવાનુ આવે તો આવે પ્રસંગે નાણાં વિભાગ ના ઠરાવ નં. એનવીએન-૧૦૭૧-૨૬૯૯-જે, તા.૨૬-૮-૭૧ મુજબ પ્રમાણિત કરવું કે, જો કર્મચારી નોકરીમાં ચાલુ રહેતો હોય તો ઈજાફો કર્મચારીને આપવામાં આવત અને લાયકી આડ ઓળંગવા દેવામાં આવત.

(૧) ૨૦ વર્ષની નોકરી પછી :

નાણાં વિભાગના તા.૩-૨-૭૮ ના ઠરાવ મુજબ ૨૦ વર્ષ કે તેથી વધુ પેન્શનપાત્ર નોકરી પૂરી કર્યા પછી ઓછામાં ઓછા ૩ મહિનાની નોટિસ આપીને પરવાનગી મળ્યા પછી સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ લઈ શકાય. આ જોગવાઈ મુજબ પેન્શનપાત્ર નોકરીમાં ૫ વર્ષનો ઉમેરો કરવામાં આવે છે. આ ઉમેરો કુલ પેન્શનપાત્ર નોકરી ૩૦ વર્ષ કરતાં વધે નહિ તેમજ મરજિયાત નિવૃત્તિ માટે મુંબઈ રાજ્ય સેવા નિયમોના નિયમ ૨૬૧ માં જે ઓછામાં ઓછી વય બતાવી છે તે વયે જે નોકરી થઈ હોય તેના કરતાં વધવી જોઈએ નહી. બીજી રીતે જઈએ તો નીચે પ્રમાણેની ગણતરીમાં જે વહેલું આવે ત્યાં સુધી કાલ્પનિક નોકરી ઉમેરવી.

(૧) ૫૫ વર્ષની પૂરી વય (૨) ૩૦ વર્ષની પૂરી નોકરી (૩) નિવૃત્તિમાં ૫ વર્ષનો ઉમેરો. આ ઉમેરા પ્રમાણે કાલ્પનિક ઈજાફો ગણીને પેન્શનપાત્ર ગણીને પેન્શનપાત્ર પગાર ગણવા ને તે મુજબ ગ્રેજ્યુઈટીની રકમ ગણવા પણ ધ્યાનમાં લેવું.

સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ લેનાર કર્મચારીઓને નિર્વૃત્તિ વખતે તેમની પ્રાપ્ત રજાના હિસાબમાં લેણી રહેતી વધુમાં વધુ ૩૦૦ દિવસની મર્યાદા પગાર રોકડમાં મળી શકે છે. (સંદર્ભ : શિક્ષણ વિભાગ ઠરાવ : ઉમેરો એસએસએન-૩૪૭૬ - ૧૬૬૨૫, તા.૨૧-૭-૭૭)

નિવૃત્તિ સમયે રજાઓનું રોકડમાં રૂપાંતર

- (૧) શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક કેટેગરીના કર્મચારીઓને મળવાપાત્ર છે.
- (૨) જમા અર્ધપગારી રજાની અર્ધી રજાઓ અને જમા પ્રાપ્ત રજાઓ બંને મળી વધુમાં વધુ ૩૦૦ દિવસની રૂપાંતર મળવાપાત્ર છે.
- (૩) બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓને અર્ધપગારી રજાના રોકડા રૂપાંતર નો લાભ મળવાપાત્ર નથી. પ્રાપ્ત રજા ના રોકડ રૂપાંતરનો લાભ મળવાપાત્ર છે.
- (૪) વેકેશન ડિપાર્ટમેન્ટમાંથી નોનવેકેશન ડિપાર્ટમેન્ટમાંથી નિયુક્તિ મેળવનાર આચાર્યને વેકેશન ડિપાર્ટમેન્ટમાં હોય તે સમયની જમા અર્ધપગારી રજાના અર્ધા ભાગની રજાઓ તથા બધી જ જમા પ્રાપ્ત રજાઓનું ૩૦૦ દિવસની મર્યાદામાં રૂપાંતર મળવાપાત્ર છે.
- (૫) રાજીનામાના કિસ્સામાં પ્રાપ્ત રજા તથા અર્ધપગારી રજા અર્ધા ભાગ કુલ રજાઓનું પચાસ ટકા વધુમાં વધુ ૧૫૦ દિવસોનું રૂપાંતર મળવાપાત્ર છે.

વચનિવૃત્તિ : પુનઃ નિયુક્તિની મુદત બાદ, સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ, અપરિપક્વ નિવૃત્તિ, સેવાનો અંત, ચાલુ સેવા દરમિયાન અવસાન, અશક્યતા પેન્શનના કિસ્સાઓ/ ઘટનાઓ આ લાભ મળવાપાત્ર છે. (નાણાં વિભાગના ઠરાવ: એલવીઈ-૧૦૯૦ (ડી-૩૦)-૫-તા.૨૬-૩-૯૧.